

APRIL 2016
REGION MIDTJYLLAND

DET TREDJE ØJE

DNV-GØDSTRUP

PSYKIATRI

RAPPORTERING FOR 4. KVARTAL 2015 OG 1. KVARTAL 2016

COWI

APRIL 2016
REGION MIDTJYLLAND

DET TREDJE ØJE DNV-GØDSTRUP PSYKIATRI

RAPPORTERING FOR 4. KVARTAL 2015 OG 1. KVARTAL 2016

PROJEKTNR. A022489
DOKUMENTNR. Psyk 4/1-2015/2016
VERSION 00
UDGIVELSESDATO 2016-05-18
UDARBEJDET LAB/BRVV
KONTROLLERET HSC
GODKENDT LAB

INDHOLD

1	Indledning	7
2	Resumé	10
3	Statusrapportering	12
4	Procesrapportering	21
5	Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger	23
6	Rapportgrundlag	26

1 Indledning

COWI er af regionsrådet for Region Midtjylland udpeget som "Det tredje Øje" (DTØ), i forbindelse med projektet for psykiatriklyngen i Det nye hospital i Vestjylland (DNV-Gødstrup), og skal på vegne af Regionsrådet løbende foretage en uvildig vurdering og kontrol af projektets udvikling og fremdrift på områderne tid, økonomi, risiko og kvalitet.

COWI skal i den sammenhæng varetage Region Midtjyllands interesser som tilsynsfunktion i forhold til projektet og de involverede parter, og således medvirke til at sikre at projektet realiseres inden for den fastlagte kvalitet, tid og økonomi.

DTØ skal bistå direktionen som repræsentant for Regionsrådet. Derudover vil der være tale om bistand og sparring til Hospitalsenheden Vest (HEV) og bygherrerådgiveren (NIRAS), idet vi løbende og i tæt dialog med projektets parter medvirker til at forbedre projektet og dermed skabe værdi.

Bygherreansvaret på projektet er af regionsrådet uddelegeret til HEV. I HEV varetager projektsekretariat (PS) den daglige ledelse af projektet. Hvor vi i DTØ-rapporterne anvender betegnelsen "Bygherren", henvises der til HEV/PS på vegne af Region Midtjylland.

For psykiatriklyngen (DNV etape 2) er som totalrådgiver valgt et konsortium bestående af:

- › AART architects, SMAK architects, Nordic og Midtconsult.

Totalrådgiveren betegnes i forbindelse med DTØ's rapportering som TR2.

Der udarbejdes to årlige rapporter med fokus på tid, økonomi, kvalitet og risici. Rapporterne er opdelt i "Statusrapportering" og "Procesrapportering". Statusrapporten beskriver projektets udvikling og fremdrift, mens procesrapporteringen vurderer projektets processer og styringsværktøjer, herunder organisering og samarbejde.

Det skal understreges at rapporteringen alene fokuser på de forhold som synes at afvige fra de opstillede og godkendte planer og rammer samt forhold med potentielle til forøget værdiskabelse for projektet.

Forhold, som forløber efter planen og inden for rammerne, vil således kun i mindre grad blive beskrevet.

Dette forhold bedes taget i regning, hvis projektets generelle status vurderes på grundlag af rapporten. Projektets generelle status er kort beskrevet i rapportens afsnit 2.1.

Vi skal desuden gøre opmærksom på, at der er tale om et projekt i konstant fremdrift, hvor DTØ indgår i en løbende dialog med projektorganisationen, hvorfor de påpegede forhold allerede i perioden fra rapportens deadline til dens endelige udgivelse vil være under behandling og flere af disse eventuelt afklaret.

I både statusrapportering og procesrapportering gives kommentarer og anbefalinger, hvoraf de væsentligste fokuspunkter indarbejdes i de opfølgningsskemaer, som løbende opdateres i rapporterne.

Rapporten består af følgende afsnit:

- › Afsnit 2 indeholder et **resumé**, der sammenfatter DTØ's konklusioner og anbefalinger til projektet – herunder forslag til fokusområder
- › Afsnit 3 indeholder **statusrapportering** opdelt på
 - 3.1 Fremdrift generelt (væsentligste begivenheder og beslutninger)
 - 3.2 Tid (tidsplaner, milepæle og afhængigheder)
 - 3.3 Økonomi (budget, reserver og besparelseskatalog)
 - 3.4 Kvalitet (projektets funktionsmæssige rammer og kvalitet)
 - 3.5 Risici (tværgående risikopfølgning).

Statusangivelser vil primært være begrænset til afvigelser i forhold til planer og tidligere vurderinger og aftaler.

- › Afsnit 4 indeholder **procesrapportering** af processer og værktøjer opdelt på:
 - › Organisation
 - › Samarbejde
 - › Tidsplaner
 - › Beslutningsplan
 - › Kvalitetssikring
 - › Ændringslog
 - › Månedsrappporter
 - › Totaløkonomi
 - › Risikostyring
 - › Øvrige styringsredskaber og –bestemmelser.

Afsnit medtages kun i det omfang, der er kommentarer eller udvikling på området.

- › Afsnit 5 indeholder en oversigt over anvendt grundlag for denne gennemgang og rapportering.

DTØ's rapportering er baseret på udvalgte dokumenter ud fra en løbende screening af projektets forløb og dokumentation.

Projektet befinder sig stadig i en opstartsfasen med hensyn til etablering og anvendelse af de gennemgående styringsværktøjer, samt den løbende dokumentation af projektet på byggeweb.

Det er derfor på en del punkter vanskeligt for DTØ at vurdere udviklingen på styringsparametrene, hvorfor hovedvægten i rapporten vil være en gennemgang af status på og anbefalinger for disse styringsprocesser og –værktøjer.

Der kan forekomme tilfælde, hvor DTØ ikke har haft eller ikke har været opmærksom på samtlige dokumenter inden rapportens deadline, hvorfor påtalte forhold kan være under afklaring ved udgivelse af rapporten.

Nærværende rapport er udarbejdet med deadline for dokumentinput 25. april 2016.

Aarhus, 18. maj 2016

Lars Becher

Markeds- og projektchef, COWI A/S

2 Resumé

Afsnittet indeholder en sammenfatning af DTØ's konklusioner og anbefalinger i forbindelse med rapporteringen for 4. kvartal 2015 og 1. kvartal 2016.

- › Vedrørende generel fremdrift henvises til afsnit 3.1
- › Projektets samlede risikoniveau vurderes at være reduceret i forhold til seneste rapportering, idet anlægskalkulationer og herunder afklaring af Spar2015-19 implementering, er blevet yderligere kvalificeret i perioden.
- › Vi fokuserer i rapportens statusafsnit på afvigelser fra tidligere status og planlægning, og i processtyringsafsnit på projektets styringsprocesser og de anvendte værktøjer.

2.1 Projektets generelle status

Efter en opstart med en del vanskeligheder med at skabe overensstemmelse mellem anlægskalkulation og budget, er forventning fra bygherre og TR2 nu at det afleverede dispositionsforslag kan godkendes uden væsentlige ændringer.

Desuden forventer bygherren, på baggrund af meldinger fra TR2, at anlægsoverslag, som afleveres 29.04.2016, ligger indenfor budgetrammen.

Der arbejdes desuden på at fremskynde afdækningen af den budgetmæssige usikkerhed gennem ændring af entrepriseform til totalentreprise.

Projektets samlede risikoniveau i relation til de af DTØ undersøgte elementer vurderes at være på et normalt niveau.

2.2 Udvikling i perioden

Der er i perioden primært arbejdet med udarbejdelse af dispositionsforslag, og herunder inddragelse af brugergrupper og bygherre.

Arbejdet er mundet ud i aflevering af endeligt dispositionsforslag 15.04.2016 for bygherrens godkendelse.

Ændring af udbudsstrategi fra storentrepriser til totalentreprise, er under overvejelse, og analyser heraf pågår.

2.3 anbefalinger og særlige observationer

Der er i forbindelse med DTØ's evaluering af 4. kvartal 2015 og 1. kvartal 2016 gjort følgende nye observationer og anbefalinger.

DTØ anbefaler generelt for projektet:

- › At der ved bygherrerådgiver fortsat foretages en løbende opfølgning og dialog med TR2 om anlægskalkulationerne og således også for den forestående kalkulation af dispositionsforslag
- › At reserveniveau tilpasses regionsrådets beslutning og at eventuelle nødvendige besparelser i projektet, som følge heraf, findes.
- › At bygherren hurtigst muligt får fuldt beskrevet og implementeret system for risikohåndtering
- › At TR2 opstiller en forskrift for omfang, metode og dokumentation for totaløkonomiske vurderinger/beregninger
- › At Prioriterings- og besparelseskataloget genetableres med potentielle besparelser og at sådanne besparelsesmuligheder indtænkes i et eventuelt kommende totalentrepriseudbud så de kan aktiveres inden kontrahering
- › At grænseflader til forsyninger samt optionsleverancer fra kvalitetsfundsudbud afklares

I relation til de pågående overvejelser omkring ændring af udbudsstrategi er det DTØ's anbefaling:

- › At udbudsstrategien hurtigst muligt fastlåses endeligt, så TR2 kan fokusere udbudsmaterialet hertil, idet der under den pågående projekteringsproces produceres materiale som i bedste fald er spildt, i værste fald forøger risici og reducerer den potentielle gevinst i relation til ovenstående.
- › At der snarrest igangsættes analyse af de tidsmæssige konsekvenser og muligheder ved gennemførelse i totalentreprise, og dermed af den samlede tidsplan for etape 2
- › Reserveallokering og –struktur i forbindelse med totalentrepriseudbud afklares

3 Statusrapportering

3.1 Fremdrift generelt i perioden

Periodens væsentligste milestones og aktiviteter:

- › Brugerproces for dispositionsforslag er gennemført og afsluttet
- › Brugerproces for projektforslagsfasen er organiseret og planlagt
- › Byggeprogram og dispositionsforslag afleveret og efterfølgende bearbejdet i tæt dialog med bygherren inden aflevering af endeligt dispositionsforslag medio april 2016
- › Hovedtidsplan er oprettet idet det for psykiatriprojektet alene har været projekteringstidsplanen, der har været i fokus.
- › Anlægskalkulationer er under opdatering på baggrund af dispositionsforslag
- › Besparelses- og prioriteringskatalog udarbejdet
- › Dialog om ændring af udbudsstrategi pågår

3.2 Tid – Etape 2

3.2.1 Gældende hovedtidsplan

Senest udgivne hovedtidsplan:

- › Hovedtidsplan dateret 31. marts 2016.

I forbindelse med de seneste tidsplanrevisioner er der foretaget følgende ændringer i psykiatriklyngen:

Etape 2 - sluttermener	Tidsplan af 30.09.2015	Tidsplan af 31.03.2016
Dispositionsforslag	29.01.2016	10.05.2016
Hovedprojekt	08.05.2017	20.06.2017
Kontrahering	03.08.2017	31.10.2017
Byggeri	23.07.2019	15.10.2019

Tidsplanens bearbejdning i perioden har alene omfattet projekteringsfaserne med hovedvægten på dispositions- og projektforslag, idet det videre forløb afventer fastlæggelse af udbudsstrategi og entrepriseform som beskrevet i afsnit 3.4.

Færdiggørelsen af dispositionsforslag, og dermed hele projekteringsprocessen er som det fremgår forsinket med 3,5 måneder, idet man har brugt mere tid end tidligere planlagt på bearbejdning af dispositionsforslaget

Ibrugtagningsterminen er tilpasset projektets øvrige etaper, og det ekstra tidsforbrug vurderes af bygherren ikke at være kritisk – som følge af den ændrede sluttermin samt den planlagte ændring af udbudsstrategi.

3.2.2 Fremdrift - projektering

Dispositionsforslag blev afleveret til kommentering 02.12.2015.

Bygherrens kommentarer blev afleveret 18.12.2015, idet der var ret omfattende kommentarer til disponering af ambulatorier og kontorer på 1. sal samt disponering af patientgrupper i tværfagligt sengeafsnit i klynge 3.

I processen fra bygherrens kommentering til aflevering af nyt dispositionsforslag 15.04.2016 har TR2, bygherre og brugergrupper arbejdet tæt sammen om tilpasning og optimering af projektet. Bygherren vurderer er ifølge det oplyste, at det reviderede dispositionsforslag umiddelbart vil kunne indstilles til godkendelse i projektets styregruppe.

I forbindelse med tilretning af dispositionsforslaget er de vedtagne besparelser samt konsekvenser af Spar2015-19 fuldt indarbejdet i projektet.

I den forløbne periode er desuden udarbejdet en detaljeret tidsplan for den forestående projektforslagsfase.

3.2.3 Udbud og udførelse

Som beskrevet i pkt. 3.4 pågår overvejelser omkring en ændret udbudsstrategi idet projektet forventes udbudt i totalentreprise.

Skift af udbudsstrategi kombineret med at psykiatriens ibrugtagning er udskudt sammen med kvalitetsfondsprojektet, har ifølge bygherren givet luft til den ekstra projekteringstid som derfor ikke får indflydelse på ibrugtagningsterminen.

Der er ifølge det oplyste endnu ikke foretaget nogen egentlig planlægning af udbuds- og udførelsesforløbet i forbindelse med totalentrepriseudbud, men planlægningen heraf er ifølge bygherren netop opstartet.

3.2.4 DTØ's kommentarer til tidsplanerne

Som beskrevet udestår den tidsmæssige planlægning af en eventuel gennemførelse i totalentreprise.

Et sådant udbud og gennemførelse i totalentreprise flere planmæssigt mæssigt komplekse faser som skal analyseres og detailplanlægges.

Herunder eksempelvis:

- › Planlægning af udbudsforløb evt. forhandlingsforløb efter ny udbudslov
- › Endelig fastlæggelse af projektstade ved udbud
- › Projekteringsforløb, brugerinddragelse samt fasegodkendelser under totalentreprenøren
- › Overlap mellem projektering og udførelse
- › Udførelse af bygherreleverancer og herunder installationer og forsyning fra kvalitetsfondsprojektet

Behovet for inddragelse af brugere i alle faser samt anvendelse af udbudslovens forhandlingsmuligheder kan føre til at den traditionelle tidsmæssige besparelse i et totalentrepriseudbud forsvinder.

DTØ anbefaler:

- › At der snarrest igangsættes analyse af de tidsmæssige konsekvenser og muligheder ved gennemførelse i totalentreprise, og dermed af den samlede tidsplan for etape 2

3.3 Økonomi

Med udgangspunkt i styringsmanualen skal økonomistyringen medvirke til, at der træffes økonomisk forsvarlige beslutninger.

På baggrund af bygherrens løbende rapportering og styring af økonomien skal DTØ foretage en vurdering af projektets status i forhold til overholdelse af budget.

3.3.1 Budgettering og anlægskalkulation

Totalrådgiveren har i perioden løbende kvalificeret og verificeret anlægsbudgettet i henhold til de besluttede besparelser.

Ved udarbejdelse af dispositionsforslaget er de tidligere aftalte besparelser indarbejdet, idet dog eksempelvis følgende er ændret i forhold til seneste rapportering:

- › Forbindelsesgang mellem afdelinger er valgt bevaret
- › Landskabsdelen er besparet
- › Der er afsat ekstra midler til speciallys

I forbindelse med dispositionsforslaget afleverede totalrådgiveren et opdateret anlægsoverslag dateret 18.11.2015.

Budgetstatus (Indeks 130)	Anlægsbudget 2014-03-31 (Udbud)	Anlægskalkulation dateret 2015-11-18
Bygningsarbejder:	181.009.619,-	176.010.220,-
Terræn:	9.560.233,-	15.227.250,-
Fast inventar:	9.430.148,-	8.133.800,-
Entrepriseudgift i psykiatriklyngen i alt:	200.000.000,-	199.371.270,-
Reserver - Bygningsarbejder	29.934.133,-	29.905.690,-

Som det fremgår ligger anlægskalkulationen lige under den vedtagne budgetramme.

Det afleverede budget er i løbet af december blevet gransket af bygherrerådgiveren som har afrapporteret til bygherren i notat nr. 129 dateret 04.01.2016.

Konklusionen fra bygherrerådgiveren var, at TR2's anlægskalkulation var for lav svarende til en underbudgettering på 20-25 mio. kr.

Som beskrevet andet steds er der i forlængelse af dispositionsforslag, afleveret 2. december 2015 og bygherrens tilbagemelding 18. december 2015, foretaget en fælles bearbejdning af dispositionsforslaget, som herefter er rettet til og afleveret 15.04.2016.

Opdateret anlægsoverslag afleveres 29.04.2016.

Overslaget er ikke kendt af DTØ, idet det er udgivet efter deadline for nærværende rapport.

I forbindelse med den pågående kalkulationen af det reviderede dispositionsforslag har TR2 varslet en budgetoverskridelse på ca. 4,85 mio. kr. hidrørende fra ekstra ventilation i køkken, øgede arealkrav, ekstra døre, ekstra betonvægge samt ændret fliseformat på terræn mv.

Bygherren har som svar herpå meddelt TR2, at de ekstra udgifter skal finansieres via besparelser inden for projektet.

En besparelse på kr. 3,2 mio. ved sænkning af bygningen er desuden allokeret til bygherrens eventuelle disponering til specialbelysning. Evt. overskud i denne forbindelse allokeres til reserver.

TR2 har oplyst, at anlægskalkulationen er udarbejdet på baggrund af det opdaterede tegningsmateriale, idet mængder er udtrukket af modellen, hvor det har været muligt, og kalkulationen er udført på grundlag af faktiske mængder fordelt på bygningsdelsgrupper.

Der anvendes, hvor det er muligt, erfaringer fra afholdte licitationer på etape 1 og 3.

I forbindelse med interview af TR2 26.04.2016 oplyste denne, at man forventede at den pågående anlægskalkulation ville overholde budgetrammen, idet man i forbindelse med detaljeringen af kalkulationen havde fundet besparelser svarende til den varslede overskridelse.

3.3.2 Spar 2015-19

Regionens spareplan "Spar 2015-19" har ifølge oplysninger fra bygherre og totalrådgiver ikke haft store konsekvenser for psykiatriprojektet, men har dog betydet besparelse af syv senge.

Det foreliggende dispositionsforslag er således i overensstemmelse med Spar 2015-19 beslutningerne.

3.3.3 Reserver

Der opereres i budgetterne med de i styringsmanualen fastsatte reserveprocenter:

Anlægsbudget 18.11.2015 – Etape 2	%	Reserver (Indeks 130)
Entrepriseudgift i psykiatriklyngen i alt:		199.371.270,-
Uforudseelige forhold	8 %	15.949.702,-
Entreringsrisiko:	4 %	7.974.850,-
Udførelsesrisiko:	3 %	5.981.138,-
Reserver Etape 2 i alt:		29.905.690,-

Det er på regionsrådsmødet d. 30.03.2016 besluttet at hæve reserverne på DNV Gødstrup med 2% i udførelsesperioden.

Hvorvidt det øgede reservekrav skal gælde for psykiatriprojektet er ikke endeligt besluttet, men hvis det bliver tilfældet skal der altså findes yderligere besparelser på ca. 4 mio. kr. (Indeks 130).

I forbindelse med valg af udbudsstrategi skal den samlede reserveallokering overvejes i forhold til den ændrede risikoprofil i en eventuel totalentreprise.

DTØ's bemærkninger til økonomi

Nedenstående oplystes DTØ's anbefalinger til styring af anlægsbudgetter på sagen.

DTØ anbefaler,

- › At der ved bygherrerådgiver fortsat foretages en løbende opfølgning og dialog med TR2 om anlægskalkulationerne og således også for den forestående kalkulation af dispositionsforslag
- › At reserveniveau tilpasses regionsrådets beslutning og at eventuelle nødvendige besparelser i projektet som følge heraf findes

3.4 Udbudsstrategi

I forbindelse med DTØ's interviews med henholdsvis bygherre og TR2, er det oplyst, at der arbejdes hen imod et udbud af psykiatriklyngen i totalentreprise på grundlag af TR2's "projektforslag" (i stedet for fag/stoventreprise), idet TR2 så vil færdigprojektere i totalentreprenørens regi.

Man har hidtil arbejdet på at afdække mulighederne i forhold til TR2 og dennes kontraktforhold, og det er oplyst at disse synes at kunne håndteres og TR2 har desuden givet tilsagn om at man er parat til at arbejde for en sådan løsning.

Det er planen at indstilling til ændret udbudsstrategi skal fremlægges for regionsrådet umiddelbart efter sommerferien.

Baggrunden for beslutningen om at ændre strategi, er at det vurderes at man i en totalentreprise vil opnå en tidligere afdækning af risici for tid og økonomi end i et udbud i stoventrepriser, hvor det på de øvrige etaper har vist sig vanskeligt.

Der er ifølge det oplyste ikke på nuværende tidspunkt foretaget nogen ændringer i den igangværende projektering, som følger den oprindelige plan i traditionelt setup og faser.

3.4.1 DTØ's kommentarer til udbudsstrategi

DTØ er enig med bygherren i at en ændring af udbudsstrategien som indikeret kan medvirke til en hurtigere afdækning af bygherrens risici mht. tid og økonomi.

Samtidig skal vi dog henlede opmærksomheden på, at bygherren ved en ændret udbudsstrategi samtidig påtager sig en forøget risiko mht. teknik, idet disse forhold skal være afklaret på et tidligere tidspunkt og senest ved udbud af totalentreprisen.

Samtidig er det vigtigt at understrege at en succesfuld gennemførelse i totalentreprise forudsætter at udbudsmaterialet skræddersys til totalentreprise.

Et totalentrepriseudbud på grundlag af et traditionelt projektforslag må frarådes idet projektmateriale bør optimeres og tilpasses med fokus på totalentreprisens grundvilkår:

- › Alle forhold som er ufravigelige krav fra bygherrens side skal i udbudsmaterialet entydigt fastlåses som sådan (teknik, materialer, funktioner og grænseflader), da de ellers efterfølgende skal tilkøbes i en for bygherren ugunstig forhandlingssituation.
Kun herved sikres den fornødne kvalitet og funktion.
- › Alle forhold som ikke er af vital betydning for bygherren (detailløsninger, sekundære funktioner og materialer) skal i udbudsmaterialet angives som sådan, så der efterlades et maksimalt optimeringsrum til totalentreprenørens optimering til bygherrens fordel.
Kun herved sikres den tilstræbte økonomiske og tidsmæssige optimering.

Det er vigtigt at udbudsstrategien hurtigst muligt fastlåses endeligt, så TR2 kan fokusere udbudsmaterialet hertil, idet der under den pågående projekteringsproces produceres materiale som i bedste fald er spildt, i værste fald forøger risici og reducerer den potentielle gevinst i relation til ovenstående.

I dialogen med TR2 blev afdækket en række forhold som kræver særlig fokus i udformning af udbudsmateriale og fastlæggelse af grænseflader, idet der er en meget stor forskel i bygherrens handlemuligheder i storentreprise og totalentreprise:

- › Hvis væsentlige installationer fortsat skal indkøbes via optioner i kvalitetsfondsprojektets DP11 (eks. rørpost, sprinkler, luftarter samt affalds- og linnedug), forestår en vigtig opgave med udredning af grænseflader for disse.
- › Grænseflader i relation til forsyninger der sker via eller fælles med kvalitetsfondsprojektet skal afdækkes og beskrives

Et andet forhold der kræver fornyet overvejelse er strukturen og disponeringen i de afsatte reserver.

Det må overvejes hvordan styringsmanualens reserverbestemmelser i givet fald skal tilpasses totalentreprisen, idet de må fordeles mellem reserver som må forventes afsat på totalentreprenørens side og indeholdt i totalentreprisens summen og reserver på bygherreside til imødegåelse af projektændringer og ekstrakrav.

DTØ anbefaler,

- › At udbudsstrategien hurtigst muligt fastlåses endeligt, så TR2 kan fokusere udbudsmaterialet hertil, idet der under den pågående projekteringsproces produceres materiale som i bedste fald er spildt, i værste fald forøger risici og reducerer den potentielle gevinst i relation til ovenstående.

- › At grænseflader til forsyninger samt optionsleverancer fra kvalitetsfundsudbud afklares
- › Reservealokering og –struktur i forbindelse med totalentrepriseudbud afklares

3.5 Kvalitet

I nærværende afsnit foretages opfølgning på udvalgte forhold omkring projektets funktionsmæssige og tekniske kvalitet i relation til de kapacitets-, funktions- og kvalitetsmæssige forudsætninger i det af regionsrådet godkendte udbudsmateriale.

3.5.1 Kvalitet og funktion i relation til besparelserne

Bygherren har oplyst, at de gennemførte besparelser og optimeringer er foretaget under fortsat opfyldelse af ovenstående krav.

3.5.2 DTØ's bemærkninger til kvalitet og funktion i relation til besparelserne

Hvorvidt de stillede krav fortsat er opfyldt er ikke specifikt undersøgt i forbindelse med nærværende rapportering, men vil indgå i de kommende rapporteringer fra DTØ.

3.6 Risici

3.6.1 Generelt

Det er nu ifølge bygherren endeligt besluttet at risikostyringen på etape 2 skal foretages i samme system som på kvalitetsfundsprojektet og med fælles organisering i risikogruppe.

Der skal dog udarbejdes en selvstændig kvartalsrapport til regionsrådet for etape 2.

Hvordan det nærmere skal organiseres, og hvordan man sikrer fokus på etape 2 i et fælles system er ikke nærmere planlagt eller oplyst.

TR2 afventer bygherrens retningslinier for risikostyringen.

Risikostyringen i 4. kvartal 2015 og 1. kvartal 2016 er af DTØ vurderet på baggrund af de i nærværende rapport anførte observationer og interviews samt TR2's angivelse af risikoområder i Månedsrappporter.

3.6.2 Risici fremhævet i TR2's månedsrapporter

TR2 beskriver i senest udgivne månedsrapport for marts måned følgende risikoområde:

Afklaring af geotekniske forhold.

Geotekniske prøver udført, men ikke frigivet pga. uafklarede forsikringsforhold. Konsekvens for økonomi skal afdækkes. Risiko vedrørende usikkerhed for geoteknik og forsikringsforhold skal håndteres.

Risikoen kan nedbringes ved at de geotekniske forhold er kendte samt tegne/udvide forsikringsdækning for de geotekniske forhold. Forsikringsomfang er under afklaring mellem forsikringsmægler, projektsekretariatet og totalrådgiver.

Der udestår en afklaring af forsikringsforhold mellem parterne.

- › Der er afholdt møde vedr. grænsefladekoordinering og risikoworkshop, hvilket har bidraget til afklaring af overordnede grænseflader mellem etaperne på dispositionsforslagsniveau.

Der udestår en endelig afklaring af grænsesnit, hvilket kan påvirke projektøkonomien.

Risikoen kan nedbringes ved at fastlægge et entydigt grænsesnit samt præcisere udbuds- og leveranceoversigten for projektet.

3.6.3 Risici diskuteret med TR2 under interview

Under det gennemførte interview 26.04.2016 oplyste TR2 følgende primære risici:

- › Grænseflader til kvalitetsfondsprojekt i terræn
- › Leverancer fordelt på etaper
- › Styling af grænseflader til leverancer leveret under rammeaftaler fra kvalitetsfondsprojekt (rørpost mv.)
- › Kapacitet hos bygherren til tekniske afklaringer af i projektforslagsfasen indenfor den aftalte tidsplan

3.6.4 DTØ's bemærkninger

Da risikostyringssystemet ikke er fuldt implementeret og rapporteret er det vanskeligt for DTØ at følge status og håndtering af risici.

DTØ anbefaler:

- › At bygherren hurtigst muligt får fuldt beskrevet og implementeret system for risikohåndtering

4 Procesrapportering

I nærværende afsnit vurderes og kommenteres de i projektet anvendte styringsværktøjer og -processer.

4.1 Dokumentstyring og anvendelse af byggeweb

Dokumentstyring og arkivering skal foretages i henhold til Styringsmanualens afsnit 5.1.

Byggeweb anvendes i vid udstrækning og kun enkelte dokumenttyper synes ikke at være arkiveret.

Dokumenter vedrørende anlægsøkonomi mangler fortsat på byggeweb.

4.2 Organisation og samarbejde

4.2.1 Organisation bygherre

Punktet er ikke specifikt vurderet i nærværende rapport.

4.2.2 Organisation og samarbejde – TR2

Samarbejdet synes fortsat velfungerende, hvilket bekræftes af bygherren.

4.2.3 Bygherrerådgiver NIRAS

Punktet er ikke specifikt vurderet i nærværende rapport.

4.3 Tidsstyring

Punktet er ikke specifikt vurderet i nærværende rapport ud over hvad der fremgår af afsnit 3.2.

4.4 Beslutningsplaner

Beslutningsplan dateret 29.03.2016 er uploadet på byggeweb.

Planen er relativt kortfattet og kunne med fordel udbygges med større detaljering.

4.5 Ændringslog

En log over projektmæssige ændringer skulle ifølge bygherren være indeholdt i en såkaldt "Afklaringsliste". En sådan har dog ikke kunnet findes på byggeweb.

4.6 Økonomi- og kontraktstyring

4.6.1 Stade- og acontoopgørelser

A conto opgørelser foretages i henhold til kontraktens rater for de enkelte faser.

4.6.2 Totaløkonomi

DTØ har under interview med TR2 diskuteret håndtering af totaløkonomi.

Det blev oplyst at inddragelse af totaløkonomiske vurderinger og beregninger vil ske i projektforslagsfasen.

DTØ anbefaler:

- › At TR2 opstiller en forskrift for omfang, metode og dokumentation for totaløkonomiske vurderinger/beregninger

4.6.3 Prioriterings- og besparelseskatalog

Der foreligger gældende Prioriterings- og besparelseskatalog dateret 29.03.2016.

Alle beslutningsdeadlines i kataloget er imidlertid nået med udgangen af april måned 2016, hvorfor kataloget må betragtes som udtømt i indeværende fase.

DTØ anbefaler:

- › At Prioriterings- og besparelseskataloget genetableres med potentielle besparelser og at sådanne besparelsesmuligheder indtænkes i et eventuelt kommende totalentrepriseudbud så de kan aktiveres inden kontrahering.

5 Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger

Herunder oplistes "åbne" og nye punkter fra de tidligere DTØ-rapporter.

Afsluttede punkter opsamles i dokumentet "Afklarede punkter fra DTØ's kvartalsrapporter", som opdateres og udgives sammen med kvartalsrapporterne.

Emne/henvisning	Handlinger og status	Bemærkninger i øvrigt
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at udførelsestidsplanen hurtigst muligt detaljeres og bearbejdes så den fastlagte afleveringstermin kan dokumenteres</p>	Bygherren har oplyst at arbejdet er igangsat.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at der etableres en beslutningsplan med angivelse af interessenter, roller, terminer og behandlingstider for væsentlige projektbeslutninger og godkendelser</p>	Beslutningsplan er oprettet. Se pkt. 4.4.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 Cost Management: Der bliver hos totalrådgiver etableret en gennemgående Cost Management¹ gruppe, som gennem hele projektforløbet får ansvar for opfølgning på og styring af projektets anlægsøkonomi. Cost Management-gruppen bemandes af specialister i prissætning og økonomistyring og ikke af de projekterende fagpersoner. Allerede i indeværende fase opstilles en kalkulation med et højt detaljeringniveau, der underopdeles i ht. SfB². Ved bygningsdele der kun</p>	<p>Erfaringer fra COWIs Cost Managementenhed er blevet præsenteret for bygherren.</p> <p>Der er enighed om at opmærksomhed på budgetposter, mængder og enhedspriser kan bidrage til at kvalificere anlægsbudgettet. Derfor fortsættes det allerede opstartede arbejde mellem bygherren, bygherrerådgiver og totalrådgiver også i projekteringsfasen.</p>	

¹ Cost Management: Gennemgående styring af anlægsbudgetter

² SfB er et system til opdeling og nummerering af bygningens enkelte komponenter

Emne/henvisning	Handlinger og status	Bemærkninger i øvrigt
<p>er delvist defineret, fastlægger Cost Management sammen med de projekterende et budget for resterende komponenter. F.eks. så arkitekten der projekterer gulve, gulvopbygninger og belægninger kender det budget, der skal projekteres indenfor.</p> <p>Der indføres en sammenhængende struktur for kalkulation, tilbudslistes, beskrivelser, 3D tegningsmodeller, så der er 100 % sammenhæng mellem kalkulation og tilbudslistes, og der opnås komplette, dækkende tilbud samt kalkulationer.</p> <p>Anlægsøkonomien løbende gennemregnes og opdateres, minimum 1 gang pr. måneden - ud over ved faseskift.</p> <p>Anlægskalkulationer ved faseskift verificeres ved komplet gennemregning af en tredjepart - evt. bygherrerådgiver. Denne verifikation suppleres evt. med en value engineering³ gennemgang/optimering af projektet.</p>		
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at bygherren hurtigst muligt implementerer system for risikohåndtering.</p>	Bygherren har oplyst at implementering pågår.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at risici i relation til projektafklaringer håndteres i indeværende fase, så de indgår i grundlaget for bygherrens fasegodkendelse.</p>	Dispositionsforlagsfasen er udvidet for at sikre at der ikke bæres uafklarede forhold videre til næste fase.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at konsekvensen for psykiatriklyngen af regionens spareplan Spar 2015-19 hurtigst muligt afklares.</p>	Spar2015 er afklaret og indarbejdet i dispositionsforslag.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at de af TR2 beskrevne uafklarede organisatoriske forhold afklares, så brugerprocessen ikke bremses yderligere.</p>	Organisering af brugergrupper er endelig fastlagt og proces for projektforslagsfase planlagt.	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at omfang, procedurer og dokumentation for inddragelse af totaløkonomi i beslutningsprocesserne beskrives og implementeres.</p>	TR2 har oplyst at totaløkonomi primært er aktuelt fra og med projektforslagsfasen, hvor der forventes opstillet procedurer herfor.	

³ Granskning og optimering af de valgte løsninger

Emne/henvisning	Handlinger og status	Bemærkninger i øvrigt
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at den aftalte ændringslog etableres hurtigst muligt, og alle væsentlige ændringer i forhold til TR2's tilbudsprojekt registreres og dokumenteres.</p>	<p>Bygherren har oplyst et ændringslog er etableret i form af en afklaringsliste. DTØ har dog ikke kunnet identificere en sådan liste på byggeweb.</p>	
<p>Rapport 2-3. kvartal 2015 DTØ anbefaler, at et prioriterings- og besparelseskatalog hurtigst muligt opstilles med besparelsesmuligheder i et omfang der modsvarer projektets aktuelle fase/risikoniveau.</p>	<p>Bygherren har oplyst at man er enig.</p>	

6 Rapportgrundlag

Oversigt over projektmaterialer og informationer som er anvendt i forbindelse med denne kvartalsgennemgang og rapportering.

- 1 Regionsrådsbeslutninger:
 - › Godkendelse af samlet anlægsramme, tidsplan, valg af rådgivere samt bevilling for 2013 for Psykiatrien i DNV-Gødstrup.
Regionsrådet den 20. marts 2013
 - › Projektbevilling til Psykiatrien i DNV-Gødstrup i 2014.
Regionsrådet den 26. februar 2014
- 2 Styringsmanual, gældende udgave godkendt i regionsrådet 29.04.2015
- 3 Månedsrapporter fra TR2:
 - › November 2015
 - › December 2015
 - › Januar 2016
 - › Februar 2016
 - › Marts 2016
- 4 Referater fra Byggeteknisk udvalgmøde:

Nr. 5, 6, 7, 8, 9 og 10
- 5 Referat af myndighedsdialogmøde 11.11.2015
- 6 Projekteringsmødereferater:

Nr. 6
- 7 Notat vedr. Prioriteringer anlægsøkonomi 24.09.2015.

- 8 Anlægsøkonomisk dokumentation fra TR2 dateret 11.08.2015
 - › Anlægsøkonomi, sammenstilling dateret 11.08.2015, 17.08.2015 og 24.08.2015
 - › Prioriteringsliste
- 9 Budgetark for etape 2, Psykiatri 23.09.2015 version 1.1 / Kurt Mathiasen.
- 10 Hovedtidsplan dateret 31.03.2016.

6.1 Andet grundlag

Der har været afholdt følgende interviews med projektorganisationen:

Emne	Dato	Deltagere
Møde med bygherren vedr. "Kvalitet, risici, tidsplan, organisation og samarbejde".	08.04.2016	Poul Michaelsen Sven Hagen Madsen Michael Hyllegaard Randi Nedergaard-Hansen Lars Becher
Møde med TR2 vedr. "Kvalitet, risici, tidsplan, organisation og samarbejde".	26.04.2016	Randi Nedergaard-Hansen Karsten Sinning Lars Becher